

Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

ELŐTERJESZTÉS

*Dunavarsány Város Önkormányzata Képviselő-testületének
2011. április 12 -ei rendes ülésére*

Ügyiratszám: 1063-4/2011.

Tárgy: Javaslat a Dunavarsány Város Önkormányzat Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 2010. évben folytatott tevékenységéről szóló szakmai beszámoló elfogadására

Tisztelt Képviselő-testület!

Dunavarsány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete – 2011. évi Munkaterve alapján – a 2011. április 12 -én tartandó rendes Képviselő-testületi ülésére tervezte a Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 2010. évben végzett tevékenységére vonatkozó beszámolójának megtárgyalását.

A Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat az elmúlt évben végzett tevékenységéről szóló szakmai beszámolót elkészítette, mely beszámoló eredeti példánya a Polgármesteri Hivatal 11. számú irodájában, a Bizottsági és Képviselő-testületi üléseken megtekinthető.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az elkészített szakmai beszámoló alapján a határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Dunavarsány Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a jelen határozat meghozatalát segítő előterjesztés mellékletét képező Dunavarsány Város Önkormányzat Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat 2010. évre vonatkozó szakmai beszámolóját elfogadja.

Határidő: azonnal

Felelős: Gyurasics Gáborné mb. intézményvezető

A határozati javaslat elfogadása egyszerű szótöbbséget igényel.

Az előterjesztést tárgyalta: Pénzügyi, Jogi és Ügyrendi Bizottság
Humánpolitikai Bizottság

Az előterjesztést készítette: Gyurasics Gáborné mb. intézményvezető

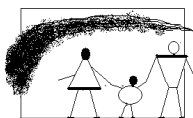
Melléklet: Dunavarsány Város Önkormányzat Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő szolgálat 2010. évre vonatkozó szakmai beszámolója

Dunavarsány, 2011. március 28.

Gyurasics Gáborné
mb. intézményvezető

Az előterjesztés törvényes:

dr. Szilágyi Ákos
jegyző

Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat

☒ 2336 Dunavarsány, Árpád u. 13. ☎ 24/ 483-352

Dunavarsány Város Önkormányzat
Képviselő Testület részére

S Z A K M A I B E S Z Á M O L Ó

A Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat 2010-ben végzett munkájáról.

Tisztelt Képviselő-testület!

A Dunavarsány Környéki Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálat személyes gondoskodás keretében nyújtott szociális- és gyermekvédelmi alapfeladatokat ellátó integrált szociális intézmény.

Az intézmény Dunavarsány város közigazgatási területén kívül ellátja a társult önkormányzatok (Délegyháza és Majosháza) Szociális Törvény 64.§-ában meghatározott családsegítési, valamint a Gyermekvédelmi Törvény. 39. §-ában meghatározott gyermekjóléti szolgáltatás feladat-ellátási kötelezettségeit valamint a Szociális Törvény 63§ szerint a házi segítségnyújtást, 62§ alapján a szociális étkeztetést látja el.

Az ellátandó feladatok és az ahhoz kapcsolódó adminisztráció, a differenciált jogszabályi háttér, és a szakmai specializálódás lehetséges irányvonalai mentén történik meg a szakmai feladatmegosztás. A feladatmegosztás intenzív együttműködést is igényel az azonos feladatot ellátó és a különböző alapfeladatokat ellátó kollégák között. A szakmai munka hatékonyságának biztosítására a különböző intézményi fórumok - intézményi team, esetmegbeszélő csoportok, esetkonferenciák, - szolgálnak. Céljuk a munkahelyi kooperáció és hatékonyság fejlesztése.

Gyermekjóléti Szolgálat olyan – a gyermek érdekeit védő – speciális személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereinek és eszközeinek felhasználásával szolgálja

- a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítését,
- a gyermek veszélyeztetettségének megelőzését,
- a kialakult veszélyeztetettség megszüntetését,

- a családból kiemelt gyermek visszahelyezését.
- iskolai hiányzás esetén a törvény módosításának megfelelően eljár.

3 fő családgondozó látja el a feladatokat.

A Gyermekjóléti Szolgálat minden napos tevékenységéhez tartozik a tájékoztatás, tanácsadás, a jelzőrendszer működtetése, az esetmegbeszélések összehívása, a családgondozás, konfliktuskezelés, hatósági beavatkozás kezdeményezése, a helyi önkormányzattal és a gyámhivatallal való szakmai együttműködés.

A gyermek családban történő nevelése érdekében, a Szolgálat tájékoztatást nyújt a gyermekvédelmi és szociális juttatásokról, speciális, indokolt esetben személyre szóló támogatást, képviselőt biztosít a kliens érdekében (pl. hivatali osztályon, vagy bizottsági ülésen).

Tanácsadással segíti a családtervezési, pszichológiai, nevelési, egészségügyi vagy mentálhigiénés problémákkal a Szolgálathoz fordulókat.

A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a Szolgálat észlelő – és jelzőrendszert működtet, amely lehetővé teszi az egyes gyermeket veszélyeztető okok időbeni feltárását.

A jelzőrendszer tagjai: *az egészségügyi szolgáltatást nyújtók:* a védőnői szolgálat, háziorvosi-, gyermekorvosi szolgálat, kórház és rendelőintézet, addiktológiai szakrendelés, idegyógyászat.

Az oktatási, nevelési intézmények pedagógusai, a közigazgatási intézmények, hatóságok: önkormányzat, rendőrség, ügyészség, bíróság, határőrség, *egyéb intézmények:* társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok.

A települések életének figyelemmel kísérése nem képzelhető el a jelzőrendszer tevékeny közreműködése nélkül.

A jelzőrendszer tagjait a törvény kötelezi a Gyermekjóléti Szolgálat értesítésére, ha feltételezhető, hogy a gyermek veszélyeztetettsége, sérülése, betegsége, bántalmazása elhanyagolása a szülőnek felróható magatartásból következik. Akkor is jelezni kell, ha a gyermek magatartása önmagát veszélyezteti. A jelzéseket írásban kell megtenni.

2010-02-24-én átfogóan értékeltük a jelzőrendszer 2010 éves működését, áttekintettük a települések gyermekjóléti alapellátásának valamennyi formáját.

A Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer tagjaitól érkező jelzéseket fogadja. A lehető legrövidebb időn belül meggyőződik arról, hogy a jelzett probléma valós – e. A Szolgálat családgondozói a jelzés után kapcsolatot létesítenek a családdal, s együtt próbálják feltárni azokat az okokat, amelyek előidézték a veszélyeztetettségre utaló helyzetet. Majd írásban válaszol a jelzést küldő felé.

A gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek érdekeit védő személyes szolgáltatás, amely a szociális munka módszereivel és eszközeivel szolgálja a gyermek családban történő nevelkedésének az elősegítését, a veszélyeztetettség megelőzését, ill. megszüntetését.

A Gyermekjóléti Szolgálat tevékenységéből adódóan szervez – gondoz – szolgáltat. A Szolgálat alapelve a prevenció, azaz a megelőzés.

A veszélyeztetettséget előidéző okok közül a gyermekekkel közvetlenül foglalkozó szakemberek megítélése alapján az első helyre kerültek. a magatartási és tanulási problémák majd az anyagi nehézségek, melyet elsősorban a munkanélküliségre vezetnek vissza. A családon belüli bántalmazás szerencsére azonban kevés helyen jelent meg a jelzett problémák között.

Az oktatási-nevelési intézmények zöme jelezte problémaként a gyermekek nem megfelelő testi higiéniáját, amit azonban nem magyarázhatunk a családi anyagi problémájával, a szegénységgel. A családok életmódjából, a következtelen és elhanyagoló nevelésből adódóan egyre több gyermeknél tapasztalható az agresszív magatartás, mely egy része a kielégítetlen

szükségletekből (fusztráció), más része a média és a család által közvetített mintákból adódik. Az óvodák zömében jónak ítélik meg a családokkal való kapcsolatot, gyakoriak a családlátogatások, a szülők javarészt megfogadják nevelési tanácsaikat. Az iskolákban azonban már kevésbé jónak mondható a kapcsolat, gyakran a szülői értekezletekre korlátozódik, ahová a problémás gyermekek szülei nem mennek el. Azonban szerencsére az értekezletek és fogadóórák mellett szülőkkel való kapcsolattartás számos új formája jelenik meg az intézményeinknél, mint például: a szülői klubok, közös kirándulások, táborozások szervezése. A szülők azonban gyakran nem élnek ezekkel a felkínált lehetőségekkel. A tapasztalatok alapján még mindig jellemző az ellenállás bizonyos segítő vagy kapcsolatépítő kezdeményezésekkel szemben.

Nagyon nehéz reális képet alkotni a gyermekvédelmi gondoskodásra szorulóknak számáról mivel a hátrányos és veszélyeztetett helyzet definiálása az oktatási-egészségügyi- szociális intézmények eltérő jogszabályi háttéréből adódóan nem egységes.

A Gyermekjóléti Szolgálat évi esetforgalma	1777eset
Alapellátás formájában gondozott gyermekek száma	122 fő
Védelembe vételi eljárás során együttműködésre kötelezett gyermekek száma	13 fő
Utógondozásban részesült	5fő
Családból való kiemelésre	3 családnál
Szakellátásban lévő gyermek	22 fő
Szülőkhöz visszakerült:	0 fő

A kezelt probléma típusok adatai:

anyagi	75
gyermeknevelési	41
gyerm. beilleszkedési nehézségei	156
magatartás, teljesítmény zavar	272
családi konfliktus	20
szülői elhanyagolás	39
bántalmazás	6
fogyatékoság	7
szülők, család életviteli zavar	91

Ezek halmozott adatok, ami azt jelenti, hogy egy-egy adott gyermeknél, vagy családnál több probléma is jelentkezhet.

A Szolgálathoz érkező magatartási problémákat jelző megkeresések általában az iskoláktól érkeznek. A gyermek rendellenes tanórai, iskolai viselkedése, beszédmodora a figyelemfelhívó jel.

A magatartási problémák mögött meghúzódó okokat az alábbiak szerint csoportosíthatjuk:

- beilleszkedési nehézségek,
- gátlások (elhízás, beszédkézség fejletlensége, szemüveg viselése),
- következetlen családi nevelés (normák hiánya),
- szülői elfogultság (nem fogadják el a gyermekkel kapcsolatos problémát, a megoldási kísérletet hátrítják),
- a gyermek magárahagyatottsága (oka: a szülő nemtörődöm magatartása vagy a pénz hajszolása),
- idegrendszeri elváltozások.

A Gyermekjóléti Szolgálat a magatartási problémák feltárásába és kezelésébe bevonja a pszichológust, aki tanácsadással szolgál a szülőknek, pedagógusoknak, együttműködik a családgondozókkal, részt vesz a szakmai megbeszéléseken.

A szolgálat pszichológusa Balogh Péter már 13. éve látja el feladatát, jelenleg heti 12 órában. A Délegyházi és a Dunavarsányi iskolában csütörtöki napokon csoportos foglalkozásokat is tart.

Gyermekjóléti Szolgálatunk egyedülálló szolgáltatása a logopédiai fejlesztés, mely nem kötelező feladat, de az igény iránta évről évre nagyobb. Logopédusaink Király Zsuzsanna és Grunák Éva heti 7 illetve 14 órában látják el feladatukat. Egyre több a megkésett, vagy fejletlen beszédkézségű gyermek. A logopédiai fejlesztés célja, a rosszul artikuláló, vagy egyes hangokat rosszul ejtő gyermekek fejlesztése, a beszédkézség kialakítása, az iskolai kudarcok megelőzése.

Mind a pszichológiai, mind a logopédiai szolgáltatás nagy előnye, hogy a szakember megy a gyermekhez, illetve a Szolgálatban megtalálható a pszichológus, ezáltal biztosított a rendszeres foglalkozás. A szülőnek költségkímélő, mivel nem kell időt, és pénzt áldozzon arra, hogy e ritka felkészültségű szakemberek segítsenek a gyermek képességeinek kibontakoztatásában, személyiségének egészséges fejlesztésében.

Említésre méltó plusz feladat, melyet szolgálatunk munkatársa Végh Ildikó vállalt fel a szenzoros integrációs mozgásfejlesztés, melyet a tavalyi évben kezdett el, egyenlőre a Délegyházi óvodában. Jelenleg 13 gyermekkel foglalkozik.

A gyermekek szabadidős programját elsősorban a gyermekintézmények szervezik akikkel, heti rendszerességgel veszünk részt a foglalkozásokon.

A Gyermekjóléti Szolgálat évente két alkalommal rendez játszoházat (húsvét és advent előtt), bekapcsolódik a Kihívás Napja programjainak lebonyolításában is. Minden nyáron 30-35 gyermek 1 hetes nyári táboroztatásáról gondoskodunk, mely a szolgálatnál megforduló gyermekeket érinti. A szülők ezért nem fizetnek a szolgálat költségvetéséből és pályázati forrásból oldjuk meg.

A tavalyi évben első alkalommal a gazdasági helyzetre való tekintettel kimaradt a költségvetésünkől a táboroztatásra szánt anyagi forrás. Bóna Zoltán polgármester ígéretéhez híven minden tőle telhető anyagi segítséget megadott, valamint a helyi vállalkozók is bőkezűen adakoztak ki anyagiakkal, ki adománnyal, így 2010-ben sem maradt el a táboroztatás, sőt az 1 hét 2 hétre nőtt. Romániából Biharról fogadtunk 1 hétre 20 gyermeket, majd láttak ők vendégül minket 20 gyermekkel. Soha nem tapasztaltam ilyen nagy erejű összefogást, mint a tábor szervezése és lebonyolítása idején. Minden civil szervezet, magánszemély, intézményeink dolgozói egy emberként álltak az ügy mellé, hogy azoknak a gyerekeknek, akik más módon nem tudnak nyaralni lehetőségük legyen a kikapcsolódásra. A

hazai programok között szerepelt az Országház látogatás, Csodák palotája, evezés a kis-Dunán, fürdőzés a helyi tavak egyikében. Ottlétünk alatt vendéglátóinkkal csodálatos helyeket jártunk végig, Medve barlang, Tordai hasadék, sóbánya, Félix fürdő, Kolozsvár, Rév.

Szeptemberben, amikor az iskola megnyitotta kapuit és a gyerekek csillogó szemmel mesélték, hogy merre jártak a nyári szünidőben, számunkra elegendő visszajelzés volt arra, hogy **IGEN** folytatni kell ezt a hagyományt és biztosítani kell gyermekeink részére a táborozás lehetőségét.

A Családsegítő szolgáltatás 1 fő családgondozóval működik, személyi és tárgyi feltételeinek irányszámain és minimum normáit a 1/2000. (I.7.) SzCsM rendelet, a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló rendelet módosított változata szabályozza. A családsegítő szolgáltatás elsősorban a szociális vagy mentális problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt rászoruló személyek, családok számára a probléma kialakulásához vezető okok megelőzésében, a krízishelyzet megszüntetésében, valamint önálló életvezetési képességük megőrzésében nyújt segítséget. A szociális munka professzionális segítő tevékenység elméleti alapelveire támaszkodik a családsegítés. A családban megjelenő problémákat egységben szemlélve nyújt segítséget, a segítő célzatú intervenció a család egységén alapul. Szemléletében a komplex, szociális és mentálhigiénés családgondozás jelenik meg. Az esetkezelés olyan formája, mely hosszabb, megtervezett, strukturált tevékenység. Időtartama változó, az egyén, a család mobilitásától függően, tart, amíg a család képessé nem válik az önálló életvitelre. A kapcsolat alapját a feltétel nélküli elfogadás teremti meg, mind a segítő, mind a segített részéről. A klienseknek joguk van a szociális helyzetükre, egészségi és mentális állapotukra tekintettel a Szolgálat által biztosított teljes körű ellátásra, valamint egyéni szükségleteik, speciális helyzetük vagy állapotuk alapján egyéni ellátás, szolgáltatás igénybevételére. A szociális szolgáltatások biztosítása során az egyenlő bánásmód követelménye kerül meghatározásra. Az ellátás térítésmentes és **önkéntes** (a rendszeres szociális segélyezetteket kivéve, számukra kötelező jellegű az együttműködés).

A lakosságot a településeken tájékoztatjuk az ügyfélfogadások időpontjáról. A jelzőrendszer tagjaival a kapcsolat folyamatos. A háziorvosokkal eltérő intenzitású az együttműködés. A polgármesteri hivatalokban a megkeresések folyamatosak.

A családsegítés tartalmának részletes megismerésével egyenes arányban nő az eseti feladatok száma. Legjellemzőbbek az anyagi, életviteli, családi – kapcsolati és lelki – mentális problémák. Ezek hátterében leginkább a munkanélküliség, az alacsony nyugdíjszerű ellátások állnak. Ehhez társul a rossz infrastruktúra és a munkahelyek hiánya.

Az idős 60 – 70 éves szülők, nagyszülők nyugdíja, a szociális segély vagy a családi pótlék gyakran az egyetlen jövedelem, amely a család megélhetéséül szolgál.

Az elégtelen táplálkozás és a nem kielégítő higiéné gyermekek esetében a fejlődés lelassulásához, felnőttek esetében pedig alultápláltsághoz, a fizikai teljesítőképesség folyamatos csökkenéséhez vezet. Hosszú távon magatartásváltozást eredményez. Azok a népbetegségek, amelyek a rossz lakáskörülményekhez, a táplálkozáshoz, a cigaretta és alkoholfogyasztáshoz társulnak – szív és érrendszeri, kezeletlen cukorbetegség, daganatos betegségek, depressio – egyre nagyobb számban fordulnak elő. Tapasztalataink alapján az elkövetkező évek másik komoly problémája lehet az élelmiszer bolti hiteleket, az áruhiteleket, jelzáloghiteleket fizetni képtelenek számának drasztikus növekedése illetve azoknak az egyéneknek és családoknak a száma, akik közüzemi számlákat nem tudják kifizetni, lakóházaik banki törlesztését nem tudják fizetni, házaikat nem tudják karbantartani, felújítani és egy – egy szélsőséges időjárási körülmény következtében otthonaik veszélyessé, lakhatatlanná válnak.

A családsegítő szolgálatot 2010-ben 672 felnőtt, 1411 esetben kereste fel.

Az előző években tapasztalt tendencia megváltozott, a szolgálatnál megfordult új kliensek száma több volt mint a régóta visszajáró kliensek.

A legtöbb esetben információ kérés, ügyintézéshez segítségnyújtás (nyugdíjazási kérelmek, rokkantnyugdíj kérelmek, helyi segély kérelmek,) Az anyagi ellehetetlenülés miatt egyre több esetben kérnek segítséget, felhalmozott közüzemi díjak kifizetéséhez. (több 100 ezer ft) Ezekben az esetekben az előző éves gyakorlattal szemben, már hiába fordulunk a HÉRA illetve a HÁLÓZAT alapítványhoz, az ő lehetőségeik is kimerültek. Ilyen esetekben próbálkozunk a részletekben történő kifizetéseket kérelmezni. Egyre több esetben már az ügyvédi irodákkal vesszük fel a kapcsolatot. Fizetési szándék esetén általában sikerül megegyezni, és nem történik végrehajtás. Számos esetben fordul elő, hogy a részletfizetésnek nem tesznek eleget, így a kör bezárul, még egyszer nem engedik a részletekben történő fizetést.

Meglepő módon emelkedik azoknak a klienseknek a száma is, akik semmilyen irattal (személyi igazolvány, taj. kártya, adó kártya) nem rendelkeznek. Napi szinten kapcsolatban állunk az adóhatósággal, mert nagyon sokan nem fizetik az egészségbiztosítási járulékot.

A nyugdíj kérelmek kitöltésénél, szembesülünk azzal, hogy nagyon sok esetben nem vették – és veszik fel a kapcsolatot a munkaügyi központtal. Ha sikerül, akkor dolgoznak bejelentés nélkül, ha nem akkor sem mennek el és regisztráltatják magukat.

A rendszeres szociális segélyben részesülőkkel az együttműködés folyamatos. Az előző évben 3 fő vett részt a pszichológiai csoportban, 5 alkalommal, mellyel a mentális állapotukat javítottuk.

Házi segítségnyújtás: Délegyházán és Majosházán 1-1 fő Dunavarsányban 3 fő szakképzett gondozónő dolgozik.

A szolgáltatást 2010- ben 51 fő vette igénybe.

A gondozónők munkavégzésének jellege nagyon széles skálán mozog, a szolgáltatást igénybe vevők szükségletei szerint.

A súlyos tudatlan állapotban ágyban fekvő vegetáló betegtől, az inzulinos cukorbetegig, a gondnokság alá helyezett pszichés betegtől az egyedül maradt idős, családjától távol élő emberig mindenkit ugyan azzal a szeretettel és törődéssel gondoznak. Az ápoláson, gyógyszerelésen, étel szállításon tálaláson, etetésen kívül kapcsolatot tartanak a házi orvosokkal, családdal, hivatalokkal, kórházakkal. A személyi higiénájuk biztosítására és mentális gondozásukra is nagy hangsúlyt fektetnek. Egyre több esetben már a kórházból keresnek meg minket a szociális nővérek és kérik a beteg ellátását, mert hazabocsájtják.

Gondozónőink hivatástudata és áldozatos munkája sok családnak segített abban, hogy idős beteg hozzátartozója utolsó napjait ne egy rideg kórházi ágyon töltse, hanem a megszokott családi környezetében méltósággal szeretetben.

Szociális étkezésben : 37 fő részesült.

A 2010 évben a konyha felújítása alatt szolgálatunk nagy részt vállalt abban, hogy az idősök és a szociális étkezők étkezése zökkenőmentesen folytatódjon. Ennek a plusz feladatnak az elvégzésében és lebonyolításában nagy segítséget jelentett, hogy közhasznú munkában 1 fő a szolgálatnál dolgozott.

A nyári gyermekétkeztetés keretében 46 gyermek kapott 30 napra melegíthető élelmiszert. Karácsonykor konzervet gyűjtöttünk és osztottunk a szociális étkezők részére.

Szoros együttműködést ápolunk a MISA Alapítvánnyal, a VÖRÖSKERESZT helyi kirendeltségével, a DYSLEXIÁS GYERMEKEKÉRT Egyesülettel, MÁLTAI SZERETET SZOLGÁLAT helyi szervezetével. Igyekszünk segíteni és részt vállalni karitatív munkájukban. Adományokat fogadunk és közvetítünk.

Köszönöm a Polgármester Úr és a Képviselő Testület valamint a Jegyző Úr és a hivatal együttműködését és munkáját.

Kérem a beszámolóm elfogadását.

Dunavarsány, 2011-03-07

Gyurasics Gáborné
Mb. intézményvezető